

Ondersteuningsmo

Schooljaar 2017-2018 ging een ondersteuningsmodel van start voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Een project van drie jaar. Wat ging vooraf en wat volgde? We geven je een overzicht van de voorstellen, eisen en realisaties van het COV.

2015-2016: Van GON-begeleiding naar een nieuw model

De effecten van de invoering van het M-decreet worden al snel duidelijk. Tijdelijke projecten en maatregelen moeten de eerste schok opvangen: pre-waarborgregeling, bevrozing GON, waarborgregeling.

Voor het COV is duidelijk dat:

- ▶ De formule van GON-begeleiding moet gecombineerd worden met vaste meer diverse teams in scholen voor gewoon onderwijs;
- ▶ Goede personeelsvoorwaarden moeten verankerd zijn in de regelgeving;
- ▶ Er structureel tijd voor professionalisering moet komen in de opdracht van het personeel;
- ▶ Een aparte entiteit voor ondersteuning aangewezen is maar in samenwerking met BO-scholen;
- ▶ Regionale samenwerking cruciaal is;
- ▶ Multidisciplinariteit in het team moet behouden blijven.

Januari 2017: Nota van de minister over een ondersteuningsmodel

Binnen de beschikbare kredieten (samenvoegen budgetten GON-ION, GON ASS, GON-afwijkingssuren, waarborg en competentiebegeleiders) moet regionaal verspreide, netoverschrijdende samenwerking met multidisciplinaire teams georganiseerd worden. 1750 personeelsleden zullen ondersteuning bieden voor leerlingen in de fases uitbreiding van zorg en zorg op maat (IAC) die gericht kan zijn op de leerling, de leerkracht en het team. Het buitengewoon onderwijs wordt behouden als gespecialiseerde lesplaats.

Standpunt van het COV:

- ▶ Niet alles is even duidelijk in de nota, er zijn ook tegenstrijdigheden;
- ▶ Het luik personeel moet meer inhoud krijgen;
- ▶ Er zijn geen duidelijke garanties voor behoud van tewerkstelling van het personeel buitengewoon onderwijs;
- ▶ De personeelsproblemen van de vroegere GON-begeleiders worden niet opgelost;
- ▶ Er is geen garantie voor effectieve ondersteuning tot op de klasvloer.

Het COV in actie:

- ▶ Samen met sociale partners sturen we een brief aan de overheid: dit concept is niet haalbaar tegen 1 september 2017.
- ▶ 27 maart 2017: lege dozen actie = wij eisen maatregelen voor het personeel.

2016-2017: Van startnota over consultaties naar conceptnota

De stuurgroep met overheid en sociale partners bouwt aan een nieuw concept dat via een 'consultatienota' voorgelegd wordt aan de achterban.

Wat doet het COV?

- ▶ Overleg en consultatie in elk provinciaal verbond over de voorgestelde principes.
- ▶ Standpuntennota goedgekeurd door de COV-Raad.
- ▶ Voorstellen voor onderwijsdecreet 26:
 - Verplichte wedertewerkstelling door het schoolbestuur van buitengewoon naar gewoon onderwijs;
 - TADD-recht van buitengewoon naar gewoon onderwijs meenemen;
 - Nieuwe ambten in het gewoon onderwijs.

del: stap voor stap

→ 6 april 2017: Noodkreten uit het onderwijsveld

Bij de begrotingscontrole worden extra middelen vrijgemaakt (15,2 miljoen euro per jaar) voor ondersteuning van kleuters type 2 en leerlingen met gedragsstoornissen. 300 extra personeelsleden kunnen ingezet worden voor de ondersteuning van kleuters met het syndroom van Down en leerlingen met gedragsproblemen.

Beoordeling door het COV:

- ▶ Eindelijk en terecht! Alle politieke partijen beloofden reeds bij de stemming van het M-decreet dat voor deze nieuwe doelgroepen van GON-leerlingen bijkomend budget zou voorzien worden.

→ April 2017: Invoering ondersteuningsmodel

Het nieuwe model wordt gelanceerd: Ondersteuningsnetwerken met omkadering, inzet op de klasvloer, monitoring en kwaliteitscontrole maar ... geen personeelsmaatregelen.

Het COV trekt aan de alarmbel:

- ▶ De actie 'Een wit blad' met het gemeenschappelijk vakbondsfront onder aanvoering van het COV maakt duidelijk dat er personeelsmaatregelen moeten komen.
- ▶ We herhalen de zeven knelpunten: prestatieregeling, verplaatsingstijd, professionalisering, verplaatsingskosten, werkingskosten, administratieve omkadering en profiel van de ondersteuner.
- ▶ Hoog tijd om voor het personeel een positief verhaal te schrijven op het wit blad!

→ Mei 2017: Vastleggen principes uitrol ondersteuningsmodel

Wat heeft het COV bekomen?

- ▶ Door onze acties komt er een overgangperiode van drie schooljaren;
- ▶ Geen lege doos of wit blad meer, maar een project waaraan het personeelslid vrijwillig kan deelnemen;
- ▶ Alle ondersteuners eenzelfde tijdelijk 'statuut' en werkvoorwaarden;
- ▶ Maximaal behoud van tewerkstelling;
- ▶ Katholiek Onderwijs Vlaanderen, OKO en OVSG onderschrijven het voorstel van engagement dat wij ontwierpen waarbij hun scholen alle verplaatsingen van de ondersteuners zullen vergoeden als dienstverplaatsingen. GO! en POV gaan dit engagement niet aan;
- ▶ Coördinatie van het netwerk moet tot het minimum beperkt want daarvoor worden begeleidingseenheden aangevend. Alle scholen moeten akkoord gaan met de coördinatie;
- ▶ Competentiebegeleiders moeten effectief ingezet worden voor professionalisering van het personeel inzake inclusief onderwijs.

→ September 2017: Start ondersteuningsmodel en -netwerken

Na heel wat heisa over de samenstelling van de ondersteuningsnetwerken die vooral 'netgebonden' blijkt uit te draaien, gaat het nieuwe ondersteuningsmodel van start op 1 september 2017. In grote chaos wel te verstaan. Dat blijkt ook uit het rapport over de opstart van het ondersteuningsmodel.

Eerste lessen uit dit opstartraport volgens het COV:

- ▶ Wij wijzen de overheid op haar plicht om de principes van het ondersteuningsmodel te verduidelijken aan iedereen betrokken in onderwijs. Samenwerken in functie van de expertise die nodig is, moet centraal staan.
- ▶ Omkadering voor ondersteuning moet snel bekend zijn voor scholen buitengewoon onderwijs om ondersteuners aan te stellen en tewerkstelling te behouden.
- ▶ De werkingsmiddelen voor het ondersteuningsmodel moeten garanderen dat verplaatsingskosten en andere kosten vergoed worden.
- ▶ Een definitieve rechtspositieregeling voor de ondersteuners moet snel uitgewerkt worden.
- ▶ De overheid moet bijkomende middelen voorzien om degelijke basiszorg en verhoogde zorg in de gewone school te kunnen waarmaken.

Oktober 2017: Enquête verplaatsingen ondersteuners

Tijdens de maand oktober registreren meer dan 2000 ondersteuners hun verplaatsingen. Goed voor 1,6 miljoen afgelegde kilometers. Vooral afgelegd met de auto maar ook met de fiets en het openbaar vervoer.

Het COV analyseert de gegevens:

- ▶ Het overgrote deel van de ondersteuners werkt in 1 of 2 scholen per dag. Dit duidt erop dat onze eis om versnippering van opdrachten tegen te gaan gehoor heeft gekregen.
- ▶ Voor ondersteuning type 4 worden de meeste kilometers afgelegd, gevolgd door type 9 en type 6. Het feit dat er minder scholen type 4 zijn, ongelijk verspreid over Vlaanderen kan hier een rol spelen.
- ▶ Nogal wat personeelsleden vulden geen vergoeding in voor de verplaatsingen, mogelijk omdat ze nog niets ontvingen.
- ▶ De grootte van het netwerk blijkt geen negatieve invloed te hebben op de af te leggen afstanden per personeelslid.
- ▶ Ondersteuners die 1 school per dag bedienen leggen daarvoor gemiddeld 32 km af.

2018-2019: Evaluatie

In dit laatste schooljaar van de lopende regeerperiode worden evaluatie-onderzoeken gestart of verder gezet. Ook wordt de open-end financiering van de kleine types uitgewerkt (startdatum 1 september 2019). De ondersteuningsnetwerken zullen geen omkadering verliezen.

Wat wil het COV gerealiseerd zien?

- ▶ Onze eerste prioriteit is rechtszekerheid voor de ondersteuner na de overgangperiode. Het COV doet concrete voorstellen om vaste benoeming van de ondersteuners mogelijk te maken. De overheid en de schoolbesturen willen echter niet verder gaan dan een 'engagement' dat de diensten die de ondersteuners in de overgangperiode presteren zullen meetellen voor het definitieve statuut.
- ▶ Voor de evaluatie moeten ook de ondersteuners gehoord worden. Het COV realiseert dat de overheid een bevraging doet bij de ondersteuners die massaal wordt ingevuld. De resultaten daarvan zijn nog niet beschikbaar.

Vanaf september 2019: resultaten én aan de slag!

In het najaar moet de evaluatie van het ondersteuningsmodel opgeleverd worden. Met de resultaten zal de volgende regering snel aan de slag moeten want het project en de overgangsregeling lopen af op 31 augustus 2020.

Het COV eist dat:

- ▶ Er ook meer handen in de klas komen om de zorg op de niveaus 0 en 1 in elke school volwaardig te kunnen organiseren.
- ▶ De definitieve organisatievorm van de ondersteuningsnetwerken snel wordt vastgelegd.
- ▶ Ondersteuners een degelijk statuut krijgen: een eigen ambt, een competentieprofiel, een eenvormige prestatieregeling, afdwingbare regels voor verplaatsingsvergoedingen en inspraak over de arbeidsomstandigheden.

De boodschap aan de regering is duidelijk: maak hier werk van!

Februari 2018: Acties om problemen uit opstartrapport weg te werken

Terwijl de stuurgroep werkt aan een actieplan op om op korte, middellange en lange termijn acties te ondernemen om de vastgestelde problemen bij de opstart van het ondersteuningsmodel weg te werken, lanceert de overheid al maatregelen om het M-decreet bij te sturen. Vooral voor leerlingen met gedragsstoornissen. Ook wordt de omkadering voor de ondersteuning van leerlingen van de 'kleine types' losgekoppeld van de ondersteuningsnetwerken en worden voorlopig extra middelen verdeeld voor deze leerlingen. Middelen voor competentiebegeleiding worden aangewend voor de coördinatie van de netwerken en er komen werkingsmiddelen voor de ondersteuningsteams.

Wat vindt het COV?

- ▶ Zijn fast-teams de juiste oplossing voor leerlingen met gedragsproblemen? Mogelijk, maar als het zonder extra middelen moet, lukt het niet.
- ▶ Elke leerling die nood heeft aan ondersteuning moet middelen genereren. De open-end regeling die aangekondigd wordt, komt daar gedeeltelijk aan tegemoet, voor het COV moet dit voor alle types gelden.
- ▶ Een vorm van coördinatie in de netwerken is nodig maar niet met middelen die bedoeld zijn voor competentieontwikkeling van de leraren.
- ▶ Wij bleven op dezelfde nagel kloppen en eindelijk wordt geluisterd. Het wordt mogelijk voor personeelsleden uit het buitengewoon onderwijs om opgebouwde rechten mee te nemen naar het gewoon onderwijs. Spijtig dat het afhankelijk blijft van de goodwill van de schoolbesturen.

